

tro; og man kan, uden at komme nogen for nær, sige, at han bestandig staar som den største religiøse Kunstner, der overhovedet har levet. Der findes i Kunsten ingen større religiøs Sjælsrenhed end i hans Fresker i St. Marco. Fra Angelicos store Korsfæstelse i St. Marco er udført al-fresco med indpudsede Figurer, fint indpudsede Hoveder, hvor Tilpudsningen findes inden for Guldglorieerne. Farven er tynd, og det er den fra Temperabilleder brugte Stregskravering i det nøgne Kød, Hoveder, Hænder og Fødder, dog udført al-fresco. Kontureringen er temmelig tynd og skarpstregget (ligner al-secco), men ser ud til at være saa hurtig gjort i Penselføringen, mindre fin end i hans Temperabilleder, at jeg slutter til Freskoudførelse. Kalkpudsens sidder fast og er kun lidt hul, hvor der findes Revner. Farven, der, som omtalt, er tynd, er godt kalkblandet, men ikke indmalet i Mørtelen. Fint Sand og tyk Finpuds. Den røde Baggrund bag de korsfæstede smitter stærkt af, men der er ikke noget, der tyder paa, at den skulde have været blaa, som nogle antage. Der er derimod laseret Hvidtekalk op over det røde og skumret rødt ned over det hvide, der nærmest er Figurerne egentlige Baggrund, og som, før Billedet var færdigt, gik højere op end nu. Dette er altsaa en Rettelse, som Angelico har udført paa sit store Værk, men som heller ikke er saa holdbar som det øvrige, og som sikkert nok vilde være forsvundet for længst, hvis Billedet ikke sad saa beskyttet, som det gør, og altid havde været Genstand for Ærbødighed og Omhu. Ved Bispestavene og Glorieerne findes Forgyltning paa en endnu klæbrig brun Undergrund. Billedet er overvejende malet i Lasurteknik (tynd Farve, som tillader den underliggende Grund at skinne igennem); ofte er saaledes den ene Farve laseret over den anden, f. Eks. den røde Hat, Sko etc. De samme Kendetegn paa Fresko findes i Freskerne i Klosters Celler, Tilpudsning etc. f. Eks. det dejlige, af en overjordisk Følelse baarne Billede af Mariæ Bebudelse.

Fra Angelicos Elev Benozzo Gozzoli (1420—1497) sluttede sig mere til den livligt verdslige Opfattelse af de bibelske Motiver i Renæssancen. Hans Hovedværk, de 22 store Væg billeder i Pisas Campo Santo, sprudler af Liv og Opfindsomhed i Kompositioner og Farver, hvor de talrige Figurer gerne ses paa landskabelig eller arkitektonisk Baggrund. Disse Billeder have ikke alle holdt sig lige godt og lide ogsaa, ved nærmere Undersøgelse, af mange tekniske Uforsigtigheder og Fejl. Der er fed Hvidtekalk over Finpudsens og derpaa laseret; for en Del ere Dragterne gjorte med fed Kalkfarve; i meget andet er Farven ganske tynd; men hvis man vil lasere en Farve paa fed Understrygning, maa det ske særlig hurtigt, hvis det ikke skal gaa ud over Holdbarheden. Somme Steder ses Optegning af Figurerne med tynde Farver i Rødt paa Grøvpudsens, og en tilstødende Finpuds med ændret Tegning, men samme Komposition, kun Figurerne flyttede lidt til højre eller venstre. Dette er et Udtryk for, at Kunstneren har villet se, hvorledes hans Komposition virkede paa Muren, før han begyndte Udførelsen. Han har derfor optegnet den helt paa Grøvpudsens først. Det samme ser man for øvrigt ogsaa andre Steder, f. Eks. i Kirker, hvor ufuldendte Fresker forefindes. Men Benozzo Gozzoli har tillige brugt at male mange af sine Billeder færdige i Tempera, til Skade for Holdbarheden, da de dog sidde i fri Luft. De Billeder af ham, som findes i Piero af Medicis Palads i Florens (Pal. Riccardò), og som forestille de hellige tre Kongers Tog til Betlehem, ere ikke, som de almindelig antages for, udførte al fresco, men ere rene Temperabilleder. Der findes ikke et eneste ydre Tegn paa Freskoteknik, men derimod en gennemført og i alle Enkelt-heder overordentlig smuk Temperateknik. Derimod er hans Billedcyklus af den hellige Augustinos Liv i den lille By St. Gimignano udførte al-fresco.

Piero della Francesca (1420—1492) er den Freskomaler, der har naaet den fineste Farvegivning, ikke alene i det dekorative Farvevalg af Hovedtoner, Stoffer o. l., men tillige i Valeurerne, i Luftperspektivens sarte Toner er han naaet videre end nogen anden i hans Tid, ja endog saa vidt, at han i enkelte af sine Værker gør den moderne Tid (vor Tid), som særlig har dyrket denne Side af Kunsten, til Skamme. Dette gælder den uforlignelige farveskønne Fresko af Kristi Opstandelse i hans Fødeby Borgo San Sepolcros lille Raadhus; den bærer ogsaa alle Tegn paa at være udført helt al-fresco. I Arezzo findes hans Billedcyklus, omhandlende det hellige Kors' Historie. Disse Fresker ere ligeledes smukke og enkle i Kompositionen og meget fine i Farven. Alt er udført al-fresco med Tilpudsninger om Heste og Figurer alle Vegne; tillige ser man her en anden og mere praktisk Maade at overføre Kartonen paa den vaade Puds. Kartonerne ere ikke kalkerede med Pren, saa at man kan finde Tegningen indtrykket i den bløde Puds; men de ere før Freskoarbejdets Begyndelse gen-